

การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวในตำบลท่าพ่อ อำเภอเมืองพิชัย จังหวัดพิชัย

The Participation of Community in Tourism Management in Thalo
Sub-district, Mueang Phichit District, Phichit Province

พระสาธิต ฐิตวีริโย (สุตเทศ)¹ พระครูนิวิฐศีลขันธ² และพระราชรัตน์เวที³
Phrasatit Thitaweeriyo. (Suttet), Phrakruniwitsilakhan and Phrarachratnweethi

Received: October 5, 2019

Revised: November 3, 2019

Accepted: November 3, 2019

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวในตำบลท่าพ่อ อำเภอเมืองพิชัย จังหวัดพิชัย 2. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของชุมชนกับหลักการบริหารนิยธรรม 7 และการจัดการท่องเที่ยวในตำบลท่าพ่อ อำเภอเมืองพิชัย จังหวัดพิชัย 3. นำเสนอแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวในตำบลท่าพ่อ อำเภอเมืองพิชัย จังหวัดพิชัย การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธีระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่าง 372 คน วิเคราะห์ข้อมูลเป็นสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน โดยวิเคราะห์การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 17 รูปหรือคน วิเคราะห์ผลโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า

^{1, 2, 3} มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครสวรรค์; Mahachulalongkorn rajavidyalaya University Nakhon Sawan Campus.

Corresponding Author, e-mail: mikesatit0620482089@gmail.com, Tel. 062-0482089

1. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวในตำบลท่าพ้อ อำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.30, S.D.=0.62) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวตามหลักอภิธานิธรรม 7 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.27, S.D.=0.58) และการจัดการท่องเที่ยว 5A's ในตำบลท่าพ้อ อำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.43, S.D.=0.58)

2. ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของชุมชนกับหลักอภิธานิธรรม 7 และการจัดการท่องเที่ยวในตำบลท่าพ้ออำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.01 โดยมีค่าความสัมพันธ์กันในทางบวกหรือมีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่คล้อยตามกันเป็นคู่โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง (Pearson Correlation (r) =0.74**)

3. แนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวในตำบลท่าพ้ออำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร พบว่า 1) ด้านสิ่งดึงดูดใจ ชุมชนควรมีส่วนร่วมสร้างแลนด์มาร์คในจุดท่องเที่ยว พัฒนาประเพณีวัฒนธรรมให้เด่นชัด รักษาความสะอาด และอำนวยความสะดวกแก่ผู้พิการ 2) ด้านการเข้าถึง ชุมชนควรมีส่วนร่วมจัดทำแผนที่เส้นทาง ประชาสัมพันธ์ ดูแลระบบสาธารณูปโภค ระบบอินเทอร์เน็ต และการปรับปรุงทัศนียภาพ 3) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ชุมชนควรมีส่วนร่วมจัดตั้งแหล่งให้ข้อมูลข่าวสาร ทำป้ายบอกเส้นทาง ขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างทางลาด และห้องน้ำคนพิการ และจัดตั้งร้านขายของฝาก 4) ด้านที่พัก ชุมชนควรมีส่วนร่วมรักษาสิ่งแวดล้อมสร้างโฮมสเตย์แบบครัวเรือน รักษาถิ่นโอวีสวัสดิ์ความเป็นชนบท ดูแลความสะอาดในที่พักและสิ่งอำนวยความสะดวก 5) ด้านกิจกรรม ชุมชนควรมีส่วนร่วมจัดประชุมปรึกษากันมีการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณี มีการสร้างความสามัคคี มีการประเมินผล และมีการจัดกิจกรรม ในขณะที่การนำหลักอภิธานิธรรม 7 มาประยุกต์ใช้กับการมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาให้เกิดเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ มีความโดดเด่น และทำให้นักท่องเที่ยวอยากมาเที่ยวชมมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมของชุมชน, การจัดการท่องเที่ยวในตำบลท่าพ้อ

Abstract

This research aimed at 1. Studying the participation of community in the tourism management in Taror Sub-district, Mueang Phichit District, Phichit Province, 2. Studying the relationship between the participation of the community and the Abharihanidharm 7 (Condition of Welfare 7) and the tourism management in Taror

Sub- district, Mueang Phichit District, Phichit Province, 3. Presenting ways of participation of the community in the tourism management in Taror Sub-district, Mueang Phichit District, Phichit Province. This research was a mixed method research including the quantitative research where the survey research method was used from questionnaires for 372 samples, data were analyzed by using descriptive research including percentage, means, standard deviation, and inferential statistics, analysis was done by Pearson's Product Moment Correlation Coefficient; and the qualitative research where the in-depth interview with 17 informants was used, and the results were analyzed by using descriptive content analysis techniques.

Results of the Research

1. On the participation of the community in the tourism management in Taror Sub-district, Mueang Phichit District, Phichit Province, it was found that the level of the participation of the community in overall was at the highest level (\bar{X} = 4.30, S.D.=0.62); on the participation of the community in the tourism management under the Condition of Welfare 7 in overall was at the highest level (\bar{X} = 4.27, S.D. = 0.58), and the 5A's tourism management in Taror Sub-district, Mueang Phichit District, Phichit Province in overall was at the highest level (\bar{X} = 4.43, S.D.=0.58)

2. The relationship between the participation of the community and the Abharihaniyadharm 7 (Condition of Welfare 7) and the tourism management in Taror Sub-district, Mueang Phichit District, Phichit Province in overall was related with statistical significance of 0.01 level, with positive relationship or with conformance relationship in pairs in overall of high level (Pearson Correlation (r) = 0.74**).

3. Ways of the participation of the community in the tourism management in Taror Sub-district, Mueang Phichit District, Phichit Province should be as follows:

1) on attractions: the community should participate in creating landmark in tourist sites, develop the traditions and cultures to be dominant, preserve the cleanliness and facilitate the disabled, 2) on access: the community should participate in preparing for route maps, public relations, public utilities, and internet system and improve the landscape, 3) on facilities: the community should participate in

establishing the information sites, prepare for signposts, drive the economy forward, construct the slope way and the toilet for the disabled and establish the stores selling souvenir, 4) on accommodation: the community should participate in preserving environment, build household homestay, preserve the rural way of lives, keep the accommodation and facilities clean, 5) on activities: the community should participate in holding the meeting, consult and discuss, conserve the culture and tradition, boost harmony, perform the assessment and hold the activities, make it become the efficient and remarkable tourist sites so that the tourists become interested and visit the sites. The application of Abharihaniyadharm 7 (Condition of Welfare 7) with the participation in the development of tourist become remarkable and of quality thus more tourists become interested in visiting the sites.

Keywords: community participation, tourism management in Thalo Sub-district.

บทนำ

จังหวัดพิจิตรได้มีการสนองต่อนโยบายที่รัฐบาลได้วางแนวทางไว้ข้างต้นที่กล่าวมาด้วยการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดพิจิตร เช่น บริการให้เกิดรายได้จากการส่งเสริมการท่องเที่ยวตามแนวทางไทยแลนด์ 4.0 และสนองต่อนโยบายของรัฐบาล โดยการจัดการท่องเที่ยวชุมชนซึ่งพื้นที่ทุกอำเภอ มีศักยภาพทางกายภาพ มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ มีการสืบสานประเพณีและวัฒนธรรมที่เป็นอัตลักษณ์ของตัวเอง การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยวและบริการการท่องเที่ยวโดยชุมชน แต่ในเขตพื้นที่ยังไม่มีศูนย์บริการนักท่องเที่ยวในการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมโดยชุมชนโดยตำบลท่าพ่อแต่เดิมเป็นเขตที่ทำกรเศรษฐกิจค้าขายและขนสินค้าต่าง ๆ โดยใช้ล้อเกวียนเป็นพาหนะในการเดินทางผู้คนส่วนใหญ่จึงเรียกกันว่า “ท่าล้อ” เพื่อจะได้เป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งและก็เป็นที่ยึดกันของผู้คนที่เดินทางมาทำการค้าขาย เมื่อระยะเวลาผ่านไปการสื่อสารเพี้ยนจนกลายเป็น “ท่าพ่อ” มาถึงปัจจุบันนี้ บ้านท่าพ่อเป็นหมู่บ้านที่มีความเก่าแก่มีความเจริญทางด้านการค้าขายทั้งในเขตชุมชน และเขตชุมชนข้างเคียงเพราะตำบลท่าพอนั้นเป็นทางผ่านของหลายเขตพื้นที่มีจุดศูนย์รวมที่ค่อนข้างใหญ่ในการค้าขายและเป็นแหล่งเศรษฐกิจต่าง ๆ คนในชุมชนร่วมประกอบกิจการร้านค้า เช่น การค้าขายยาสมุนไพร การค้าขายเสื้อผ้า การค้าขายของใช้ในครัวเรือน การค้าขายด้านอาหาร โดยวัดท่าพ่อตั้งอยู่ที่บ้านท่าพ่อ สร้างขึ้นประมาณปี พ.ศ. 2410 มีวิหารเก่าที่ภายในมีภาพจิตรกรรมฝาผนังชื่อวิหารหลวง

ตากริมนั้นเป็นที่ประดิษฐานของพระพุทธเจ้าเข้านิพพานองค์ที่สมบูรณ์ที่สุด ที่มีการสันนิษฐานว่าเป็นพระพุทธรูปสมัยรัตนโกสินทร์ และในตำบลท่าพ้อยังมี “ศาลเจ้าแม่ทับทิมท่าพ้อ” ภายในศาลมีองค์เจ้าแม่ทับทิม (ดุษฎีแดงหนึ่งองค์) เป็นองค์ประธาน ด้านขวาเป็นที่ประทับของเจ้าพ่อกวณดู ด้านซ้ายเป็นที่ประทับของเจ้าพ่อปุ่นเกล้าและเจ้าพ่อปุ่นเกล้ามาตามประวัติ และหลักฐานที่ปรากฏอยู่ พบว่า องค์เจ้าแม่ทับทิมและองค์เจ้าพ่อกวณดูได้อัญเชิญมาจากเกาะไทรล่ำ มณฑลลาวตั้งประเทศจีนในปัจจุบันถ้าชุมชนไม่เข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมฟื้นฟูอนุรักษ์ และพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่น่าเรียนรู้ เนื่องจากตำบลท่าพ้อเป็นตำบลที่มีความเก่าแก่มีโบราณสถานมีวัฒนธรรมประเพณีที่โดดเด่น และมีวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่ปฏิบัติสืบต่อกันมาอันยาวนาน หากไม่ได้มีการส่งเสริมอนุรักษ์ไว้ วิถีชีวิต วัฒนธรรมประเพณี โบราณสถาน และสิ่งปลูกสร้างที่มีความเก่าแก่ของชุมชนแห่งนี้ถูกกลืนหายไปตามกาลเวลาของสังคมในปัจจุบัน

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจและเล็งเห็นความสำคัญของเรื่อง “การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวในตำบลท่าพ้อ อำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร” เพื่อนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปเป็นพื้นฐานในการเสนอแนะแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวในตำบลท่าพ้อ อำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวในตำบลท่าพ้อ อำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของชุมชนกับหลักการบริหารนิยธรรม 7 และการจัดการท่องเที่ยวในตำบลท่าพ้อ อำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร
3. เพื่อนำเสนอแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวในตำบลท่าพ้อ อำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร

วิธีดำเนินการวิจัย

บทความวิจัยนี้ผู้วิจัยใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) โดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือประชาชนในชุมชน ตำบลท่าพ้อ อำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร เป็นประชากรในการศึกษา จำนวน 5,241 คน ซึ่งใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

จากสูตรของ Taro Yamane ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 372 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของชุมชน และหลักการบริหารจัดการท่องเที่ยวในตำบลท่าพ่อ อำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร โดยทำการวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมานสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) การวิเคราะห์ด้วยสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) คำถามปลายเปิดนำเสนอเป็นความเรียงประกอบตารางโดยการแจกแจงความถี่ของผู้ตอบและการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) จำนวน 17 รูปหรือคน เพื่อสนับสนุนข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

สรุปผลการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวในตำบลท่าพ่อ อำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยที่ชุมชนมีส่วนร่วมตัดสินใจ ปฏิบัติงาน รับผิดชอบต่อประโยชน์ และประเมินผลในการจัดการท่องเที่ยว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.30, S.D. = 0.62) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวตามหลักการบริหารจัดการ 7 โดยที่ชุมชนมีส่วนร่วมหมั่นประชุมกันเนืองนิตย์ ประชุมพร้อมเพรียงกัน ไม่บัญญัติหรือลัทธิเล็กๆ กฏระเบียบ เคารพและรับฟังความคิดเห็นของผู้อาวุโส ให้เกียรติผู้ประชุมทุกเพศ เคารพสถานที่ และในการรักษาสิ่งดีงามในการจัดการท่องเที่ยว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.27, S.D. = 0.58) และการจัดการท่องเที่ยว 5A's ในตำบลท่าพ่อ อำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร โดยที่ชุมชนมีส่วนร่วมพัฒนาสิ่งดีดังุดใจ การเข้าถึง สิ่งอำนวยความสะดวก ที่พัก และกิจกรรม ในการจัดการท่องเที่ยวโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.43, S.D. = 0.58)

2. ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของชุมชนกับหลักการบริหารจัดการ 7 และการจัดการท่องเที่ยวในตำบลท่าพ่อ อำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.01 โดยมีค่าความสัมพันธ์กันเ็นทางบวก หรือมีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่คล้อยตามกันเป็นคู่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง (Pearson Correlation (r) = 0.74**)

3. แนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวในตำบลท่าพ่อ อำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร พบว่า ควรมีแนวทาง ดังนี้ 1) ด้านสิ่งดีดังุดใจ ชุมชนควรมีส่วนร่วม

สร้างแลนด์มาร์คในจุดท่องเที่ยว พัฒนาประเพณีวัฒนธรรมให้เด่นชัด รักษาความสะอาด และอำนวยความสะดวกแก่ผู้พิการ 2) ด้านการเข้าถึง ชุมชนควรมีส่วนร่วมจัดทำแผนที่เส้นทาง ประชาสัมพันธ์ คู่มือระบบสาธารณูปโภค ระบบอินเทอร์เน็ต และการปรับปรุงทัศนียภาพ 3) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ชุมชนควรมีส่วนร่วมจัดตั้งแหล่งให้ข้อมูลข่าวสาร ทำป้ายบอกเส้นทาง ขับเคลื่อนเศรษฐกิจ สร้างทางลาดและห้องน้ำคนพิการ และจัดตั้งร้านขายของฝาก 4) ด้านที่พัก ชุมชนควรมีส่วนร่วมรักษาสิ่งแวดล้อม สร้างโฮมสเตย์แบบครัวเรือน รักษาถิ่นโอวี้ถี ชีวิตความเป็นชนบท ดูแลความสะอาดในที่พัก และสิ่งอำนวยความสะดวก 5) ด้านกิจกรรม ชุมชนควรมีส่วนร่วมจัดประชุมปรึกษากัน มีการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณี มีการสร้างความสามัคคี มีการประเมินผล และมีการจัดกิจกรรม ในขณะที่การนำหลักการบริหารนิยธรรม 7 มาประยุกต์ใช้กับการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาให้เกิดเป็นแหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวแล้วข้างต้น ทำให้การจัดการท่องเที่ยวในตำบลท่าพ่อ อำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตรเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ มีความโดดเด่น และทำให้นักท่องเที่ยวอยากมาเที่ยวชมมากยิ่งขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

บทความวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวในตำบลท่าพ่อ อำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร” ผู้วิจัยได้นำผลการวิจัยมาอภิปรายผล ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวในตำบลท่าพ่อ อำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร

จากผลการวิจัย พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยที่ชุมชนมีส่วนร่วมตัดสินใจ ปฏิบัติงาน รับผิดชอบ และประเมินผลในการจัดการท่องเที่ยว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.30, S.D. = 0.62) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวตามหลักการบริหารนิยธรรม 7 โดยที่ชุมชนมีส่วนร่วมหมั่นประชุมกันเองนิตย ประชุมพร้อมเพรียงกัน ไม่บัญญัติหรือลัทธิลัทธิ กฏระเบียบ เคารพและรับฟังความคิดเห็นของผู้อาวุโส ให้เกียรติผู้ประชุมทุกเพศ เคารพสถานที่ และในการรักษาสีงคามในการจัดการท่องเที่ยว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.27, S.D. = 0.58) และการจัดการท่องเที่ยว 5A's ในตำบลท่าพ่อ อำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร โดยที่ชุมชนมีส่วนร่วมพัฒนาสิ่งดึงดูดใจ การเข้าถึง สิ่งอำนวยความสะดวก ที่พัก และกิจกรรมในการจัดการท่องเที่ยวโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.43, S.D. = 0.58)

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของชุมชนกับหลักการบริหารนิยธรรม 7 และการจัดการท่องเที่ยวในตำบลท่าพ่อ อำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร

จากผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนกับหลักการบริหารนิยธรรม 7 และการจัดการท่องเที่ยวในตำบลท่าพ่อ อำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง (Pearson Correlation (r) = 0.74**) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้านพบว่า คู่ของด้านหมั่นประชุมกันเนื่องด้วยกับด้านร่วมตัดสินใจ มีค่าความสัมพันธ์สูงที่สุด (r = 0.72**) รองลงมาคือ คู่ด้านเคารพสถานที่กับด้านหมั่นประชุมกันเนื่องด้วย และด้านที่พิกกับด้านความสะอาด (r = 0.69**) และค่าที่น้อยที่สุดคือ คู่ด้านกิจกรรมกับด้านตัดสินใจ และคู่ด้านกิจกรรมกับด้านมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ (r = 0.20**) โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.01 โดยมีค่าความสัมพันธ์กันในทางบวก หรือมีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่คล้ายตามกันเป็นคู่ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กฤติยา สมศิลา และคณะ (2561) ได้ศึกษาวิจัย “ปัจจัยการมีส่วนร่วมของชุมชนมีอิทธิพลเชิงบวกต่อการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านโนน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์” พบว่า ปัจจัยการมีส่วนร่วมของชุมชนมีอิทธิพลเชิงบวกต่อการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านโนนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่าเมื่อชุมชนบ้านโนนมีปัจจัยการมีส่วนร่วมของชุมชนสูงจะส่งผลให้ผลการจัดการท่องเที่ยวอยู่ในระดับที่สูงขึ้นด้วย

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อนำเสนอแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวในตำบลท่าพ่อ อำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร

จากผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวในตำบลท่าพ่อ อำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ครั้งนี้ทำให้ทราบถึงข้อเสนอแนะ ซึ่งจำแนกเป็นรายด้านได้ดังนี้

1) **ด้านสิ่งดึงดูดใจ** การจัดการประชุมบ่อย ๆ ประชาชนจะเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในการพัฒนาประเพณีและวัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยวที่มีความสำคัญ การเชื่อมโยงกับวิถีชีวิตชุมชน หรือการสร้างแลนด์มาร์คใหม่ให้เป็นสิ่งดึงดูดใจต่อนักท่องเที่ยว โดยประชาชนจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินงานตามแผนในการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความเก่าแก่ ดูแลความสะอาดและสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้พิการ และมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ในการขายอาหารที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน และประชาชนจะมีส่วนร่วมเป็นผู้ประเมินผลต่อความสนใจของนักท่องเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยว เพื่อจะนำไปสู่แนวทางการพัฒนาให้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กรกช ตราชู และคณะ (2560) ได้ศึกษาวิจัย “การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์บ้านด่านเกวียน อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา” พบว่า แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ได้แก่ การพัฒนาสิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยวให้มีความหลากหลายกับทุกช่วงวัยเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กันตภณ แก้ว

สง่า และคณะ (2558) ได้ศึกษาวิจัย “การจัดการความรู้การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา” พบว่า ในการค้นหาองค์ความรู้สามารถจำแนกความรู้ได้คือ แหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัฒนธรรม และประเพณี ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นพพร จันทร์นำชู และคณะ (2560) ได้ศึกษาวิจัย “การพัฒนาแบบการท่องเที่ยวพิพิธภัณฑสถานเพื่อการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ในจังหวัดกาญจนบุรี” พบว่า แบบการท่องเที่ยวมีการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับวิถีชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ปฐมหงส์สุวรรณ และคณะ (2560) ได้ศึกษาวิจัย “การจัดการหมู่บ้านต่อภาคอีสานเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดขอนแก่น และจังหวัดมหาสารคาม” พบว่า เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สัมพันธ์กับการเรียนรู้วิถีวัฒนธรรมอาทิประวัติศาสตร์ประเพณีเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นในชุมชน

2) ด้านการเข้าถึง มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการจัดทำแผนที่หรือผังเส้นทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยว และการตั้งกฎระเบียบ ข้อบังคับ ในการติดป้ายประชาสัมพันธ์ ในแหล่งท่องเที่ยว มีส่วนร่วมปฏิบัติงานในด้านการประชาสัมพันธ์ ให้ข้อมูลสื่อสาร ด้านเฟซบุ๊ก วิทยุ และจัดทำเพจท่องเที่ยวในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารประชาชน และผู้ที่เข้ามาเที่ยวชมได้รับการดูแลระบบสาธารณูปโภค เพื่อให้เกิดความสะดวกสบายด้านน้ำประปา ไฟฟ้า และอินเทอร์เน็ต มีส่วนร่วมดูแลสภาพปัญหาของเส้นทาง การจัดภูมิทัศน์ การกระจายข้อมูลข่าวสาร และความปลอดภัยจากกลุ่มอาชญากรรมและการท่องเที่ยวของชุมชน เพื่อให้เกิดการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นรวาตี บัวขวัญ (2556) ได้ศึกษาวิจัย “รูปแบบการจัดการตลาดน้ำเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กรณีศึกษา ตลาดน้ำ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา” พบว่า ปัจจัยและองค์ประกอบของการจัดการท่องเที่ยวประกอบด้วย การมีส่วนร่วมขององค์กรในการดำเนินการ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ คมพล สุวรรณ และคณะ (2558) ได้ศึกษาวิจัย “รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเพื่อการเสริมสร้างรายได้ภาคเกษตรกรรมในพื้นที่จังหวัดระยอง” พบว่า การจัดการพื้นที่ที่กล่าวคือ มีการตกแต่งภูมิทัศน์ของสถานที่ที่มีความสวยงามมีการกำหนดเส้นทางซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ธณิศวัล กุลศรี และคณะ (2559) ได้ศึกษาวิจัย “การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์: กรณีศึกษาพิพิธภัณฑสถานโบราณบุรี อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดกาฬสินธุ์” พบว่า ด้านกระบวนการมีส่วนร่วม การปรับปรุงภูมิทัศน์ เพิ่มการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ

3) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอแนะแสดงความคิดเห็นในการจัดตั้งศูนย์ให้ข้อมูลข่าวสาร และสื่อประชาสัมพันธ์ในสถานที่ท่องเที่ยวเพื่อให้ข้อมูลแก่ผู้ที่มาเที่ยวชมให้เกิดความสะดวกต่อการมาเที่ยวชม มีส่วนร่วมควบคุมในการดำเนินงาน

การท่องเที่ยวในด้านการสัญจร โดยการทำให้นักท่องเที่ยวเข้าใจถึงเส้นทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยว เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้ที่มาเที่ยวชม และเส้นทางที่ไปสู่สถานที่ท่องเที่ยวที่ใกล้เคียงมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจชุมชนในการจัดตั้งร้านขายอาหารและร้านค้า เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ที่มาเที่ยวชม มีส่วนร่วมพัฒนาพื้นที่ที่มีความเหมาะสมในการสร้างตลาด ห้องน้ำคนพิการให้มีความสะดวก และสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้พิการที่มาเที่ยวชม ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นิรัตน์ กลิ่นจันทร์และคณะ (2555) ทำการศึกษาวิจัย “กระบวนการจัดการพุทธสถานเพื่อการท่องเที่ยวของวัดในจังหวัด พระนครศรีอยุธยา” พบว่า สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ มีบริการอำนวยความสะดวก ด้านน้ำประปา ไฟฟ้า การสื่อสาร การขนส่ง อาหาร นำเที่ยว จำหน่ายสินค้าที่ระลึก เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ธณิศวัลกุลศรี และคณะ (2559) ได้ศึกษาวิจัย “การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์: กรณีศึกษาพิพิธภัณฑสถานสิรินธร ตำบลโนนบุรี อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์” พบว่า ด้านกระบวนการมีส่วนร่วม ดูแลความสะดวกของห้องน้ำ สนับสนุนให้คนในชุมชนมีรายได้จากการขายสินค้าให้นักท่องเที่ยวซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นราวดี บัวขวัญ (2556) ได้ศึกษาวิจัย “รูปแบบการจัดการตลาดน้ำเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมกรณีศึกษาตลาดน้ำ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา” พบว่า ความร่วมมือในการจัดการเพื่อการพัฒนาและเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวไปสู่แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ใกล้เคียง

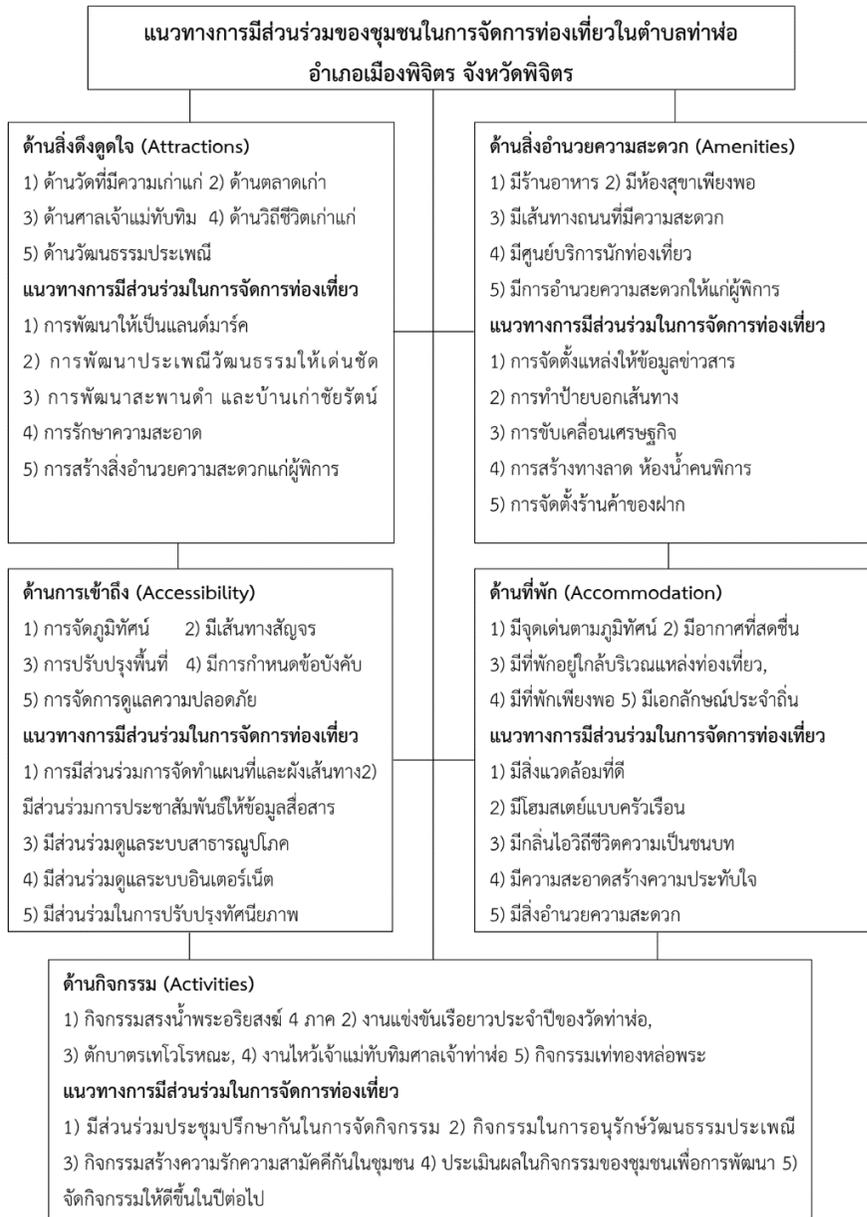
4) ด้านที่พัก ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดสรรทรัพยากรสร้างความสะดวกในด้านที่พักให้มีความเป็นธรรมชาติ บริการดี มีการร่วมมือในการไม่สร้างมลพิษ ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมบริเวณที่พักมีอากาศสดชื่น มีสิ่งแวดล้อมที่ดี มีการดูแลผู้ที่เข้าพักในด้านชีวิตและทรัพย์สิน มีส่วนร่วมสร้างธุรกิจใหม่ ๆ โฮมสเตย์แบบครัวเรือน ให้มีความเป็นเอกลักษณ์มีกลิ่นไอวิถีชีวิตความเป็นชนบท มีส่วนร่วมดูแลความพึงพอใจของผู้เข้ามาเที่ยวชม มีการจัดที่พักอยู่ใกล้กับแหล่งท่องเที่ยว มีความสะดวก และมีความสะอาดเกิดความประทับใจ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ คมพล สุวรรณ และคณะ (2558) ได้ศึกษาวิจัย “รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเพื่อการเสริมสร้างรายได้ภาคเกษตรกรรมในพื้นที่จังหวัดระยอง” พบว่า รูปแบบโฮมสเตย์สอดคล้องวิถีชีวิตอิงแอบธรรมชาติรูปแบบนี้เน้นการทำงานแบบครัวเรือน และเครือญาติ โดยมีการรวมกลุ่มกันเพื่อเปิดให้บริการที่พักหรือที่เรียกว่า โฮมสเตย์สำหรับไว้ให้บริการนักท่องเที่ยววิถีชีวิตของชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ปฐม หงส์สุวรรณ และคณะ (2560) ได้ศึกษาวิจัย “การจัดการหมู่บ้านต่อภาคอีสานเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดขอนแก่นและจังหวัดมหาสารคาม” พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนการพักค้างคืนแบบโฮมสเตย์ที่พัก

ร้านอาหาร ร้านขายสิ่งของ และของที่ระลึก แนวทางการจัดการดังกล่าวนี้วางอยู่บนพื้นฐานของการมีส่วนร่วม

5) **ด้านกิจกรรม** ประชาชนจะมีส่วนร่วมคิดในด้านกิจกรรมของชุมชนทุก ๆ ฝ่าย จะเข้ามาร่วมประชุมปรึกษากันในการจัดกิจกรรมของชุมชนให้ดีขึ้นในทุก ๆ ปี ให้นักท่องเที่ยวเข้ามามีส่วนร่วมเรียนรู้กับชุมชนมากขึ้น ในกิจกรรมของชุมชนด้านการอนุรักษ์ วัฒนธรรม และประเพณีของชุมชนที่บรรพบุรุษกระทำกันสืบต่อมาจนถึงปัจจุบัน ร่วมรับผลประโยชน์จากกิจกรรมที่ชุมชนได้จัดขึ้นทำให้ชุมชนเกิดความรักความสามัคคีกันชุมชน และยังทำให้เศรษฐกิจในชุมชนขับเคลื่อนโดยการจัดการกิจกรรม ร่วมประเมินผลในกิจกรรมของชุมชนเพื่อการพัฒนากิจกรรมให้ดีขึ้นในปีต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พรรณธิดา เหลลาพวงศักดิ์ และคณะ (2560) ได้ศึกษาวิจัย รูปแบบการท่องเที่ยวสำหรับการเรียนรู้วิถีเกษตรเพื่อยกระดับศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในจังหวัดกาญจนบุรี พบว่า มีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วม ส่วนกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการอนุรักษ์ ด้านวัฒนธรรม และนำเสนอโปรแกรมการท่องเที่ยว ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ คมพล สุวรรณ และคณะ (2558) ได้ศึกษาวิจัย “รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเพื่อการเสริมสร้างรายได้ภาคเกษตรกรรมในพื้นที่จังหวัดระยอง” พบว่า การจัดการกิจกรรมที่ได้มีการดึงเอาจุดเด่นของชุมชนอาทิ ป่าไม้ ภูเขา วัด รวมทั้งสถานที่สำคัญต่าง ๆ ของชุมชน มาจัดเป็นโปรแกรมการท่องเที่ยวมีลักษณะของกิจกรรมที่มีความหลากหลาย สามารถสัมผัสกับวิถีชีวิตท้องถิ่น และแบบธรรมชาติอย่างแท้จริง

องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้ใหม่จากการศึกษาวิจัยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวในตำบลท่าหอ อำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ ดังนี้

ภาพที่ 1 องค์กรความรู้ใหม่ที่ได้รับจากการวิจัย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ส่งเสริมการให้เกียรติผู้ประชุมทุกเพศได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และการพัฒนาสิ่งดึงดูดใจ

2. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมควรให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
3. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมควรคำนึงถึงการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับ

ทุก ๆ ฝ่าย

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนทุกคนควรได้รับเกียรติให้เข้าร่วมประชุมในการจัดการท่องเที่ยว เพื่อให้ประชาชนได้ร่วมแสดงความคิดเห็น มีการเสนอแนะ ร่วมปฏิบัติ และร่วมตัดสินใจในการจัดการท่องเที่ยวในชุมชนทุกคนอย่างมีเกียรติเท่าเทียมกัน
2. ในการจัดกิจกรรมในการจัดการท่องเที่ยวประชาชนจะต้องเป็นผู้ที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจทุกครั้ง เพื่อไม่ให้เกิดกิจกรรมที่จะทำให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม ประเพณีผิดแบบแผน และเกิดการรบกวนหรือรุกรานในพื้นที่ส่วนบุคคลอื่น ๆ
3. ในการจัดกิจกรรมการจัดการท่องเที่ยวประชาชนและทุก ๆ ฝ่ายในชุมชนจะต้องมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ที่เกิดจากการจัดกิจกรรม เช่น การจัดกิจกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมประเพณี การจัดกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวเรียนรู้วิถีชีวิตเฉพาะถิ่น เช่น การทำอาหารพื้นบ้าน และการกำหนดกฎการเข้าเที่ยวชมในพื้นที่ท่องเที่ยว เพื่อเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีและสถานที่ต่าง ๆ ที่มีความเป็นมาอันยาวนานไม่ให้อาจหายไป

เอกสารอ้างอิง

- กรกช ทรายู และคณะ. (2560). การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์บ้านด่านเกวียน อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา. *วารสารรัชต์ภาคย์ ฉบับพิเศษ ครบรอบ 23 ปี*, 11(4).
- กฤติยา สมศิลา และกนกกานต์ แก้วนุช. (2561). ปัจจัยการมีส่วนร่วมของชุมชนมีอิทธิพลเชิงบวกต่อการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านโพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์. *วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี*, 12(1).
- กันตภณ แก้วสง่า และคณะ. (2558). การจัดการความรู้การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา. *วารสารเทคโนโลยีสุรนารี Suranaree Journal of Social Science*, 9(2).
- คมพล สุวรรณ และคณะ. (2561). รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเพื่อการเสริมสร้างรายได้ภาคเกษตรกรรมในพื้นที่จังหวัดระยอง. (รายงานวิจัย). สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย สกว.: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

- ธณัศวัด กุลศรี และคณะ. (2558). การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์: กรณีศึกษาพิพิธภัณฑ์สิรินธร ตำบลโนนบุรี อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์. *Veridian E-Journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ*, 9(3).
- นพพร จันทรนาชู และคณะ. (2560). การพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเพื่อการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ในจังหวัดกาญจนบุรี. (รายงานวิจัย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นราวดี บัวขวัญ. (2556). รูปแบบการจัดการตลาดน้ำเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กรณีศึกษาตลาดน้ำ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. (คุณฐิติพนธ์ปรัชญาคุณฐิติบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการสิ่งแวดล้อม) บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- นิลรัตน์ กลิ่นจันทร์ และคณะ. (2555). กระบวนการจัดการพุทธสถานเพื่อการท่องเที่ยวของวัดในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. (รายงานวิจัย). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- ปฐุม หงส์สุวรรณ และคณะ. (2560). การจัดการหมู่บ้านต่อภาคอีสานเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดขอนแก่น และจังหวัดมหาสารคาม. (รายงานวิจัย). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พรรณธิดา เหลาพวงศักดิ์ และคณะ. (2560). รูปแบบการท่องเที่ยวสำหรับการเรียนรู้วิถีเกษตรเพื่อยกระดับศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในจังหวัดกาญจนบุรี. (รายงานวิจัย). กรุงเทพฯ: มหาลัยเอเชียอาคเนย์.
- พระพรหมคุณาภรณ์. (ป.อ. ปยุตโต). (2558). *พจนานุกรมพุทธศาสน์ ฉบับประมวลศัพท์*. (พิมพ์ครั้งที่ 26). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แพรวแอนโฮม จำกัด.
- สุพาดา สิริกุดตา. (2557). แนวทางการสร้างมูลค่าเพิ่มของแหล่งท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ท่องเที่ยวของจังหวัดสิงห์บุรี ประเทศไทย. *วารสารสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*, 17(1).
- Cohen, J.M. and Uphoff, N.T. (1980). *Participations Place in Rural Development: Seeking Clarity through Specificity*. New York: World Developments.